

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: Y. K.
státní příslušnost X
t. č. pobytem X

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2022, č. j. OAM-863/ZA-ZA11-ZA03-2021,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2022, č. j. OAM-863/ZA-ZA11-

ZA03-2021 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany rozhodl tak, že mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 30. 6. 2023 (dále jen „zákon o azylu“), neudělil.

II. Napadené rozhodnutí

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný shrnul informace sdělené žalobcem v řízení o udělení mezinárodní ochrany a zrekapituloval azylový příběh žalobce. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany jsou problémy související s jeho kurdskou národností.
3. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany vycházel především z výpovědí žalobce učiněných ve správním řízení a z informací, jež žalovaný shromáždil ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Turecké republice.
4. Žalovaný posoudil azylový příběh žalobce z hlediska důvodů pro udělení azylu a neshledal, že by žalobce splňoval podmínky ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. V této souvislosti se žalovaný zabýval zejména postavením příslušníků kurdské menšiny v Turecku. Z podkladů přitom nezjistil, že by Kurdové měli být v Turecku takovým způsobem znevýhodňováni. Naopak dospěl k závěru, že příslušníci kurdské menšiny mají v oblasti vzdělání, zaměstnání, bydlení i dalších aspektů každodenního života obdobná práva jako ostatní občané. Příslušníci kurdského etnika mohou žít ve všech oblastech země, studovat na univerzitě v kurdštině či vykonávat nejrůznější zaměstnání. Osoby s kurdským původem jsou pak v současnosti hojně zastoupeny mezi podnikateli, úředníky i známými herci, ostatními umělci či sportovci. V této souvislosti žalovaný dále doplnil, že je mu z úřední činnosti známo, že Turecko představuje fungující republiku s demokratickým systémem, kde je možné vyjadřovat své stanovisko skrze svobodnou politickou volbu.
5. Co se týče žalobcem uváděného problému stran výskytu v místě demonstrace a následného policejního vyšetřování, žalovaný konstatoval, že v tomto ohledu žalobci žádná citelná újma nevznikla. Zdůraznil, že se žalobci dostalo potřebné podpory ze strany státního zástupce, jenž se ho zastal. Díky tomu se žalobce musel pouze v následujících dvou měsících chodit hlásit na policii, žádný jiný trest mu udělen nebyl. Celá událost se odehrála již před 4 lety a v souvislosti s tímto incidentem neměl žalobce žádné další problémy. Pokud žalobce s policejními postupy nesouhlasil, mohl podat stížnost či požádat o pomoc další státní orgány, což turecký právní řád umožňuje. Stejně tak se mohl žalobce na příslušné státní orgány se žádostí o pomoc obrátit v případě problémy ze strany soukromých osob. Ve vlasti však žalobce nikdy žádnou pomoc nevyhledal.
6. Ohledně doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu žalovaný uzavřel, že žalobce zákonné podmínky pro její udělení nesplňuje. Žalobce nezmínil a ani žalovaný nenalezl skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobci v případě návratu do Turecka hrozit vážná újma uložením či vykonáním trestu smrti. Stejně tak z výpovědí žalobce nevyplývalo, že by měl být po svém návratu vystaven hrozbě nebezpečí nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. V této souvislosti žalovaný odkázal na svůj výklad stran aktuální situace kurdského etnika v Turecku. Příslušníci kurdské menšiny bez

dalšího nejsou na území Turecka vystaveni vážné újmě. Sám žalobce nikdy neměl kvůli svému etnickému původu problémy se státními orgány a v případě potíží se soukromými osobami mu objektivně nic nebránilo, aby se s žádostí o pomoc obrátil na příslušné orgány ve vlasti. Z informačních zdrojů je pak žalovanému známo, že v Turecku nyní neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Konečně žalovaný neshledal, že by vycestování žalobce bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

7. Poněvadž okolnosti azylového příběhu žalobce přiznání mezinárodní ochrany neodůvodňují, žalovaný žalobci mezinárodní ochranu neudělil.

III. Žaloba

8. V žalobě a jejím doplnění žalobce uvedl, že byl vydáním napadeného rozhodnutí zkrácen na svých právech. Napadeným rozhodnutím žalovaný porušil § 3 a § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), § 12 a § 14a zákona o azylu, jakož i čl. 3 a 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“). Žalobce spatřuje pochybení žalovaného v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, v důsledku čehož došlo k nesprávné aplikaci § 12 a § 14a zákona o azylu.
9. Žalobce je toho názoru, že splňuje podmínky pro udělení azylu. Zdůraznil, že Turecko nelze vykreslit jako stát založený na občanském principu, kde nedochází k rasovému, etnickému či jinému pronásledování. Dle zpráv o zemi původu není situace Kurdů v Turecku nijak dobrá. Kurdové čelí nenávisným útokům, diskriminaci ze strany státních orgánů i fyzickému násilí ze strany většinové společnosti. Evidovány jsou zde rovněž případy nenávisně motivovaných vražd Kurdů. Podle dostupných informací se počty nenávisně motivovaných trestných činů proti Kurdům v poslední době zvýšily. I když v Turecku žije velký počet příslušníků kurdské národnosti, nemění to nic na situaci, že zde kurdská menšina čelí sociální ostrakizaci. Žalobce se domnívá, že v případě návratu do vlasti by mohl být pronásledován z důvodu své etnické příslušnosti.
10. Dále žalobce upřesnil, že by mu stát nebyl schopen zajistit ochranu před pronásledováním či vážnou újmu. Vysvětlil, že pokud by se obrátil s žádostí o pomoc na policii, hrozilo by, že se stane terčem policejní zvůle. Represe Kurdů ze strany příslušníků policie je v Turecku častým jevem, policie je zde na Kurdy cíleně zaměřena. Naopak v situaci, kdy je obětí trestného činu osoba kurdské národnosti, je policie nečinná a nevyvíjí dostatečné úsilí vedoucí k odpovědnosti pachatele. S ohledem na tyto okolnosti nelze ve světle judikatury Nejvyššího správního soudu trvat na tom, aby se žalobce domáhal ochrany v zemi původu.
11. Žalobce se rovněž domnívá, že v jeho případě byly splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť mu v případě návratu do země původu prokazatelně hrozí vážná újma na životě a zdraví. Připomněl, že od roku 2019 došlo k celkem 4771 porušení práv Kurdů ze strany policie, turečtí zástupci pak podali celkem 4907 žalob za účast na veřejných protestech. Kromě toho se počty případů nelidského zacházení, policejní brutality a mučení za poslední roky výrazně zvýšily. Zpráva organizace Human Rights Watch pak mj. popisuje časté případy

mučení a nelidského zacházení zadržených osob kurdského etnika. Některé takové případy přitom nebyly dostatečně vyšetřeny. Žalobce je přesvědčen, že fyzické násilí, kterému by mohl po návratu do země původu ze strany policie či soukromých osob čelit, může dosahovat intenzity mučení. S ohledem na svou národnost se pak nemůže ochrany před tímto jednáním efektivně domáhat u turecké policie.

12. Konečně žalobce namítal, že jeho vycestování představuje rozpor s mezinárodními závazky ČR, konkrétně s čl. 3, 5 a 14 EÚLP a s čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 (dále jen „Úmluva o právním postavení uprchlíků“).
13. Pro tyto důvody žalobce krajskému soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný se k žalobě vyjádřil přípisem ze dne 28. 3. 2022. Žalovaný konstatoval, že s žalobními body nesouhlasí, neboť tyto v žádném případě neprokazují vágně namítaná pochybení žalovaného. V podrobnostech žalovaný plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
15. Nad rámec výše uvedeného žalovaný zdůraznil, že žalobní tvrzení, že byl žalobce odsouzen z vykonstruovaného trestného činu, je zavádějící. Je sice pravda, že takovýto výklad žalobce žalovanému poskytl, avšak následně jej po doplňujících otázkách žalovaného výrazně změnil. Žalobce byl souzen pro násilné zapojení se do demonstrace. U soudu se jej však zastal státní zástupce, protože z kamerových záznamů bylo zřejmé, že se žádných násilností nedopustil. Jediným důsledkem tak pro žalobce bylo, že se musel po dobu dvou měsíců hlásit na policii. V tomto ohledu žalovaný odkázal na obsah protokolu o pohovoru ze dne 21. 10. 2021.
16. S ohledem na výše uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu v plném rozsahu zamítl.

V. Správní spis

17. Správní spis sestává zejména ze záznamu o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a protokolu o pohovoru k dané žádosti, obojí ze dne 21. 10. 2021. Správní spis dále obsahuje kopii občanského průkazu státního příslušníka Turecké republiky č. 37019267230. Pro účely posouzení aktuální bezpečnostní a politické situace v Turecku a vydání rozhodnutí o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany zařadil žalovaný do správního spisu tyto podkladové informace: Informaci OAMP: Turecko: Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 19. 5. 2021, zprávu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM): Turecko: Přehled údajů o zemi za rok 2020 ze dne 25. 3. 2021, Informaci OAMP: Turecko – Sýrie: Operace Olivová ratolest, operace Pramen míru a situace na turecké straně hranice ze dne 20. 4. 2020, Informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 13. 11. 2020, č. j. 126189-7/2020-LPTP, k č. j. MV-146877-1/OAM-2020: Turečtí občané kurdského původu ze dne 25. 11. 2020 a Informaci Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie: Zpráva ze zjišťovací mise: Turecko: Kurdové, Lidová demokratická strana (HDP) a Strana kurdských pracujících (PKK) ze dne 24. 3. 2020. Žalobce se s obsahem podkladů pro rozhodnutí seznámil, nenavrhl však jejich doplnění ani neuvedl nové skutečnosti či informace, které by měl žalovaný vzít při hodnocení jeho žádosti v úvahu.
18. Na podkladu citovaných podkladů vydal žalovaný napadené rozhodnutí, které je v současné době předmětem soudního přezkumu.

VI. Posouzení věci krajským soudem

19. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána osobou oprávněnou [§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)] a ve lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu (ve znění účinném do 30. 6. 2023).
20. Soud ve věci rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
21. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů. Při posuzování věci soud přihlédl rovněž k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
22. Žaloba **není důvodná**.
23. Skupinou námitek brojil žalobce proti nesprávnému, respektive nedostatečně individuálnímu, posouzení svého azylového příběhu. Při vydání napadeného rozhodnutí žalovaný nepřihlédl ke všem azylově relevantním okolnostem, pročež měl nesprávně posoudit naplnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona.
24. Úvodem právního posouzení krajský soud z obsahu správního spisu ověřil skutková zjištění provedená žalovaným v řešené věci. Ze záznamu o poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 21. 10. 2021 krajský soud zjistil, že žalobce pochází z města Şirnak (v oblasti Uludera), je turecké státní příslušnosti a je kurdské národnosti. Žalobce se dorozumí kurdským a tureckým jazykem a po stránce náboženského přesvědčení je muslim. Žalobce není členem žádné politické strany ani politické skupiny. Sympatizuje však s politickou stranou HDP, již volí ve státních i regionálních volbách. Naposledy ve vlasti žalobce žil ve městě Mersin, kde jeho rodina vlastní dům. Tam bydlí taktéž jeho rodiče a sourozenci. V Turecku byl naposledy dne 11. 10. 2021. Tehdy si v Istanbulu našel řidiče kamionu, který jej ukrytého v nákladovém prostoru odvezl do ČR. Žalobce nemá cestovní doklad a ani ho nikdy neměl vystavený. Jako důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že to Kurdové mají v Turecku těžké. Už ho štválo otravování od policie a nevraživost okolí. Proto se rozhodl vyhledat jiný stát, ve kterém by mohl jako Kurd začít normálně žít. Jiné důvody k žádosti žalobce nesdělil.
25. Ze záznamu o pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 21. 10. 2021 vyplývá, že rodina žalobce pochází z oblasti okolo města Şirnak, odkud se později přestěhovala do Mersinu. Do všech tamních vesnic neustále jezdili pracovníci státu (úředníci a vojenská policie) a přemlouvali lidi, aby se stali donašeči nebo pomocníky vojenské policie proti PKK. Je tomu asi 30 let, co odtamtud rodina žalobce odešla. Vojenská policie tamní oblast zruinovala, když v 80. letech 20. století zasahovala proti teroristům z PKK, a i nyní je to tam nebezpečné. Strýc žalobce se přidal k PKK. Ostatní členové rodiny se kvůli tomu musí chodit hlásit na policii, opakovaně byli podrobeni výslechům s prvky násilí a otázkám na situaci kolem strýce. Sám žalobce však žádné z uvedených potíží osobně nezažil.

26. V rámci pohovoru však žalobce vypověděl, že měl v minulosti problémy se státními orgány. Asi před čtyřmi roky seděl na patníku před domem, když v ulici probíhala demonstrace. Lidé házeli kameny, pokřikovali na policisty a rozdělávali proti nim ohně. Posléze před žalobcem zastavilo policejní auto a policisté jej odvezli na stanici, kde strávil dva dny. Poté byl soudem pro mladistvé na pět let podmíněně odsouzen za účast na nezákonných protestech. Obvinili jej z útoku na policisty, po nichž měl házet kameny, a z ničení veřejného majetku. Žalobce ovšem nic takového neudělal, což dle něj potvrzují rovněž v soudním řízení zveřejněné videozáznamy. Zastal se jej i státní zástupce. Rozsudek žalobce neobdržel. Soudce mu nařídil, že se má po dobu dvou měsíců chodit pravidelně hlásit na policii a podepisovat se do místní policejní knihy. Jiný trest mu udělen nebyl. O přesídlení v rámci Turecka žalobce neuvažoval, Kurdové to mají těžké všude. K tomu doplnil, že nepříjemnostem z důvodu své kurdské národnosti čelil i při výkonu vojenské služby. Tehdy byl nucen vykonávat podřadné manuální práce (čistit záchody), přičemž Turkům byla svěřena nenáročná úřednická činnost.
27. Na tomto místě krajský soud připomíná, že otázkou postavení a poměrů příslušníků kurdské menšiny v Turecku se ve své judikatuře v minulosti opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud. V ní Nejvyšší správní soud připustil, že Kurdové žijící na území Turecka sice čelí významným nesnázím, tyto nicméně samy o sobě bez dalšího nedosahují intenzity pronásledování ve smyslu § 12 ani nebezpečí ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2023, č. j. 10 Azs 246/2022-37, ze dne 2. 3. 2023, č. j. 1 Azs 256/2022-29, ze dne 23. 3. 2023, č. j. 1 Azs 281/2022-59, ze dne 17. 8. 2023, č. j. 6 Azs 271/2022-32, či ze dne 30. 8. 2023, č. j. 1 Azs 129/2023-29; všechna citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).
28. Azylově relevantní pak mohou být typicky až opodstatněné obavy z pronásledování či vážné újmy politicky aktivních členů kurdské menšiny či účastníků pokusu o převrat z roku 2016 (k problémům politicky aktivních Kurdů viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2020, č. j. 10 Azs 235/2020-35, či ze dne 26. 2. 2020, č. j. 10 Azs 278/2019-57; k politicky neaktivním Kurdům viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 2. 2023, č. j. 7 Azs 314/2022-33, ze dne 14. 12. 2022, č. j. 2 Azs 48/2022-35, či ze dne 29. 9. 2022, č. j. 1 Azs 180/2022-36).
29. Ve světle citované judikatury zdejší soud důkladně přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž dospěl k závěru, že v případě žalobce důvody pro udělení mezinárodní ochrany dány nebyly.
30. Předně je třeba zdůraznit, že většina žalobní argumentace a skutečností tvrzených v žalobě se váže k postavení kurdského obyvatelstva v Turecku obecně. Žalobce vystavěl svou žalobu na tom, že je Kurd a v případě návratu do Turecka bude vystaven riziku pronásledování, případně mu zde bude hrozit nebezpečí vážné újmy. V této souvislosti v textu žaloby obsáhle popsal potíže a strasti, kterým musí příslušníci kurdské národnosti v Turecku čelit, přičemž poukazoval zejména na diskriminaci a ostrakizaci ze strany většinové společnosti, existenci fyzického násilí či narůstající počty nenávisně motivovaných trestných činů vůči kurdskému etniku. Krajský soud chápe, že situace kurdského obyvatelstva v Turecku jistě není v mnoha ohledech ideální a zejména v oblasti ochrany a dodržování základních lidských práv vykazuje nemalé nedostatky [to ostatně potvrzují jak žalovaným užití informace o zemi původu (např. Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 25. 11. 2020 či Informace Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie ze dne 24. 3. 2020), tak shora citovaná judikatura

Nejvyššího správního soudu]. Přesto je však krajský soud (v kontextu shora uvedeného právního názoru vysloveného v judikatuře správních soudů) nucen konstatovat, že samotná kurdská etnicita a s ní spojené těžkosti bez dalšího vysokého standardu pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu ani vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 téhož zákona nedosahují. K tomu je zapotřebí doplnit rovněž to, že uváděné skutečnosti se bezprostředně netýkají osobní situace žalobce a s jeho azylovým příběhem přímo nesouvisí.

31. Jelikož žalobce v první řadě namítal, že žalovaný v jeho případě nesprávně posoudil naplnění zákonných podmínek pro udělení azylu, přistoupil soud k přezkumu napadeného rozhodnutí a přezkoumal jeho individuální azylový příběh (soud neposuzoval všeobecnou situaci Kurdů v Turecku, která stejnou měrou postihuje všechny příslušníky kurdské národnosti) nejprve ve vztahu k podmínkám udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu.
32. Podle § 12 písm. a) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že je cizinec *pronásledován za uplatňování politických práv a svobod*.
33. Zdejší soud uvádí, že v azylovém příběhu žalobce nenalezl známky pronásledování ve smyslu citovaného ustanovení. Po vyhodnocení údajů obsažených ve správním spisu krajský soud vyloučil, že by žalobce v Turecku vyvíjel činnost svým charakterem směřující k uplatňování politických práv či svobod. Soud dospěl k závěru, že se v případě žalobce nejedná o osobu mimořádně politicky aktivní, osobu zvláště ohroženou pro veřejné šíření svých politických názorů ani u něj nejde o jinak politicky exponovanou osobu. Z výpovědi žalobce jasně vyplývá, že žalobce není členem žádné politické strany ani politického hnutí. Žalobce pouze sympatizoval s politickou stranou HDP tím, že ji pravidelně volil v regionálních a celostátních volbách. Z ničeho přitom neplyne, že by měl být za svou účast při volbách ze strany státních orgánů jakkoli postihován. Žalobce nikdy netvrdil, že by na politickém životě, s výjimkou využití svého aktivního volebního práva, jakýmkoliv jiným způsobem participoval, např. roznášením či vylepováním volebních letáků, účastí na akcích na podporu či proti jednotlivým volebním kandidátům či finančně či jinak podporoval některý z politických subjektů. V tomto směru pak nic nevyplývá ani z předloženého správního spisu. Skutkové okolnosti příběhu žalobce tudíž o naplnění podmínek podle § 12 písm. a) zákona o azylu nesvědčí.
34. Podle § 12 písm. b) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec *má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště*.
35. S ohledem na důvody žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, obsah správního spisu ani tvrzení obsažená ve správní žalobě krajský soud nedospěl k závěru, že by žalobce mohl v zemi původu pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu.
36. V této souvislosti se krajský soud zabýval především incidentem, v jehož důsledku došlo k obvinění žalobce z trestného činu, neboť měl útočit na hlídku policie a poškozovat veřejný majetek. K tomu krajský soud v první řadě uvádí, že podle informací obsažených ve správním spisu nedošlo k odsouzení žalobce. Je sice pravda, že žalobce nejprve tvrdil,

že mu byl udělen podmíněný trest v délce pěti let, poté však sám svou výpověď změnil tak, že k jeho odsouzení vůbec nedošlo a jediným postihem bylo, že musel po dobu dvou měsíců pravidelně docházet na policejní stanici a zapisovat se do přítomné policejní knihy. Jiná újma žalobci v souvislosti s incidentem nevznikla. Nelze pak pominout ani to, že se žalobci v průběhu soudního řízení dostalo zastání v podobě osoby státního zástupce. Ten s ohledem na zajištěné videozáznamy z místa činu usoudil, že se žalobce trestného činu nedopustil a věc již dále neřešil. Právě jeho přičiněním nedošlo k odsouzení žalobce. Konečně krajský soud poukazuje rovněž na to, že k incidentu došlo více než čtyři roky před podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobce nezmínil, že by měl v meziobdobí se státními orgány jakékoli další problémy. Neuvedl žádné informace v tom směru, že by byl sledován, zadržen či zatčen, ani že by měl mít od té doby s tureckými státními orgány jakékoliv jiné potíže (např. při výkonu zaměstnání či v souvislosti s absolvováním povinné vojenské služby). Lze proto předpokládat, že ukončením soudního řízení považovaly turecké orgány celou věc za uzavřenou a osobě žalobce nevěnovaly žádnou další pozornost. Tyto okolnosti podle krajského soudu nenasvědčují tomu, že by v souvislosti s popisovaným incidentem došlo k naplnění předpokladů podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Krajský soud tudíž přisvědčil správnosti závěrů žalovaného, který žalobci azyl dle § 12 písm. b) zákona o azylu neudělil, neboť podmínky tohoto ustanovení naplněny nebyly.

37. Jelikož žalobce v žalobě zpochybňoval správnost aplikace § 14a odst. 2 písm. b) a d) zákona o azylu, přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí rovněž z hlediska důvodů pro udělení **doplňkové ochrany** v rozsahu těchto ustanovení.
38. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu platí, že *se doplňková ochrana udělí cizinci, který nespĺňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
39. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za *vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
40. Na podkladu informací obsažených ve správním spisu a tvrzení vznesených ve správní žalobě přezkoumal krajský soud azylový příběh žalobce z hlediska vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, přičemž neshledal, že by žalobci v případě návratu do země původu hrozilo skutečné nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení či trestání. Jak již bylo vysvětleno výše, pouhé všeobecně nevyhovující podmínky kurdského etnika žijícího v Turecku nestačí bez dalšího k naplnění požadavku vážné újmy. Riziko vzniku vážné újmy potom soud nedovodil ani v souvislosti s popisovaným incidentem, kvůli němuž měl být žalobce obviněn z útoku na policisty a poškozování veřejného majetku (tzn. z pořádkového deliktu). V důsledku incidentu žalobci žádná újma, která by svou intenzitou dosahovala úrovně mučení, nelidského či ponižujícího zacházení či trestání nebo by se svou intenzitou těmto

jednáním blížila, ani podle tvrzení žalobce nevznikla. Zjevně nedošlo ani k odsouzení žalobce, pouze mu bylo uloženo, aby se po dobu dvou měsíců podepisoval do policejní knihy uložené na místní policejní stanici, tedy byl pod jakousi formou dohledu. S ohledem na to, že turecké státní orgány od okamžiku ukončení vyšetřování události žalobce znovu nekontaktovaly, považuje krajský soud jako krajně nepravděpodobné, že by žalobci z tohoto důvodu hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu kdykoliv v budoucnu. Navíc tato událost se měla stát před čtyřmi roky, což potvrzuje, že nebyla příčinou rozhodnutí žalobce opustit zemi původu. Na přezkoumatelnosti a správnosti hodnocení žalovaného nic nemění ani poněkud nevhodná citace rozsudku ESLP ve věci Costello-Roberts, kterou lze přičíst na vrub mechanickému přepisu z jiných (vzorových) rozhodnutí žalovaného.

41. Konečně hrozbu vážné újmy z důvodů podle citovaného ustanovení zdejší soud nedovodil ani na základě toho, že se strýc žalobce před lety přidal k PKK (Straně kurdských pracujících), která je v Turecku jako teroristická organizace zakázána. Z výpovědi žalobce nevyplývalo, že by měl být se svým strýcem v jakémkoli kontaktu, sdílet ideje PKK či tuto politickou skupinu jakkoliv aktivně veřejně podporovat. V této souvislosti je nezbytné dodat rovněž to, že represivním jednáním z důvodu strýcovy příslušnosti v PKK čelili výhradně rodinní příslušníci žalobce, avšak žalobci z tohoto důvodu nikdy žádná újma nevznikla.
42. Pokud jde o namítanou nesprávnou aplikaci důvodu vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, ani v tomto ohledu krajský soud námitce žalobce nepřisvědčil. Krajský soud k tomu uvádí, že skutkové okolnosti předkládaného azylového příběhu *prima facie* o porušení čl. 3, 5 a 14 EÚLP nesvědčí. K totožnému závěru dospěl krajský soud rovněž ve vztahu k čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Pouze na okraj pak krajský soud poznamenává, že důvod pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu byl novelizací zákona s účinností od 1. 7. 2023 zrušen. Podle aktuální právní úpravy se tedy již s udělením doplňkové ochrany pro případný rozpor vycestování žadatele o mezinárodní ochranu s mezinárodními závazky ČR vůbec nepočítá.
43. Krajský soud uzavírá, že žalobce v řízení před žalovaným ani v podané žalobě (ve znění jejího doplnění) netvrdil takové skutečnosti, případně nenabídl relevantní důkazy, které by svědčily o tom, že mu v případě návratu do Turecka hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) či d) zákona o azylu. Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68) vyhrazuje doplňkovou ochranu pouze pro nejvážnější a bezprostředně hrozící ohrožení života a zdraví žadatele o mezinárodní ochranu, což případ žalobce není. Žalovaný proto postupoval zcela správně, pokud v azylovém příběhu žalobce důvody k udělení doplňkové ochrany neshledal, pročez žalobci doplňkovou ochranu po právu neudělil.

VII. Závěr a náklady řízení

44. Ze všech shora uvedených důvodů rozhodl krajský soud o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.

45. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, resp. ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, pročez se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení přímo u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 12. října 2023

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

